

## **Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Łódzkiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych za 2025 r.**

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych w 2025 r. zorganizował 3 spotkania ze stowarzyszeniami i przedstawicielami jednostkami samorządu terytorialnego. Na spotkaniach zostały omówione m.in. zadania realizowane w ramach *Programu*, wykorzystanie dotacji oraz zasady dotyczące składania sprawozdań z wykonania zadania publicznego, tryb wnioskowania o dotację w ramach *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* na 2026 r. oraz bieżące sprawy:

- w dniu 13 maja 2025 r. (w spotkaniu uczestniczyła 1 jednostka samorządu terytorialnego),
- w dniu 30 września 2025 r. (w spotkaniu uczestniczyła księgowa, która reprezentowała 2 stowarzyszenia),
- w dniu 30 października 2025 r. (w spotkaniu uczestniczyły 1 jednostka samorządu terytorialnego i 1 stowarzyszenie).

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Do głównych zadań Pełnomocnika Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych należało koordynowanie działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych w ramach rządowego *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*. Koordynacja była realizowana poprzez współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, administracją zespoloną i organizacjami pozarządowymi, w szczególności organizacjami romskimi. Współpraca polegała na:

1. opracowaniu i przesłaniu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawozdania z wykonania w 2024 r. zadań w ramach *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*,

2. przekazaniu w dniu 3 stycznia 2025 r. do podmiotów informacji dotyczącej organizowania przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu studiów podyplomowych, dotyczących społeczności romskiej wraz z systemem stypendialnym dla słuchaczy, finansowane z *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*, pod nazwą „Romowie. Wiedza i praktyki instytucjonalne.

Pełnomocnik Wojewody łódzkiego włączając się w realizację *Programu integracji* podjął następujące działania:

- w dniu 25 czerwca 2025 r. – przekazał do łódzkiego Kuratora Oświaty w Łodzi informację o konkursie stypendialnym dla uczniów romskich szkół ponadpodstawowych oraz studentów romskich, w ramach dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz w dniu 23 czerwca 2025 r. rozpowszechnił ww. informację na stronie internetowej łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi,

- w dniu 11 sierpnia 2025 r. - rozpowszechnił na stronie internetowej łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi oraz w BIP informację o naborze wniosków na 2025 r. w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

- sprawował bieżący nadzór nad realizacją zadań, w tym weryfikował sprawozdania z wykonania zadania publicznego, składane przez podmioty w ramach *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* oraz przeprowadzał kontrole w tym zakresie.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik Wojewody łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych prowadził monitoring mediów w zakresie spraw dotyczących przejawów nietolerancji i mowy nienawiści wobec mniejszości narodowych i etnicznych.

Ponadto w związku z potrzebą dokonania analizy występujących na terenie województwa

łódzkiego zjawisk dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji, Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych zwrócił się do Komendanta Wojewódzkiej Policji w Łodzi z prośbą o bieżące przekazywanie informacji o odnotowywanych przez Policję zdarzeniach z udziałem przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności społeczności romskiej lub wymierzonych przeciwko członkom mniejszości oraz o zakończonych i prowadzonych obecnie postępowaniach. W dniu 5 września 2025 r. Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiej Policji ds. Ochrony Praw Człowieka w Łodzi przesłał informacje w ww. zakresie. W I półroczu nie zostało odnotowane żadne zdarzenie z art. 257 kk - znieważanie grupy ludności z powodu przynależności narodowościowej, etnicznej, rasowej, które dotyczyło mniejszości romskiej.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W 2025 r. mniejszości narodowe i etniczne nie zwracały się do Pełnomocnika Wojewody Łódzkiego ds. mniejszości Narodowych i Etnicznych z prośbą o rozwiązywanie ich problemów.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Do Wojewody Łódzkiego nie wpłynęły informacje o zamieszkiwaniu na terenie województwa łódzkiego osób, które posługują się językiem regionalnym.

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych jest w stałym kontakcie z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa łódzkiego. Współpracuje z następującymi organizacjami:

- Stowarzyszenie Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce,
- Stowarzyszenie na Rzecz Społeczności Romskiej „Zefiryn” w Piotrkowie Trybunalskim,
- Zgierskie Stowarzyszenie Romów,
- Stowarzyszenie Czechów w Polsce z siedzibą w Żelowie,
- Gmina Wyznaniowa Żydowska,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział w Łodzi,
- Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Ethnos.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Stowarzyszenie Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce,
- Stowarzyszenie na Rzecz Społeczności Romskiej „Zefiryn” w Piotrkowie Trybunalskim,
- Zgierskie Stowarzyszenie Romów,
- Stowarzyszenie Czechów w Polsce,
- Związek Ukraińców w Polsce, koło w Łodzi,
- Gmina Wyznaniowa Żydowska,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział w Łodzi,
- Ormiańskie Centrum Edukacyjno-Kulturowego „Nairi” w Łodzi.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W celu zapobiegania ewentualnym przejawom dyskryminacji wobec mniejszości narodowych i etnicznych Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych pozostaje w kontakcie z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiej Policji ds. Ochrony Praw Człowieka w Łodzi. Pełnomocnik współpracuje również z Łódzkim Kuratorem Oświaty, Dyrektorami Szkół Podstawowych, do których uczęszczają dzieci romskie oraz asystentami edukacji romskiej w zakresie edukacji dzieci i młodzieży romskiej. Ponadto, Pełnomocnik utrzymuje stały kontakt z jednostkami samorządu

terytorialnego, na terenie których zamieszkują Romowie. Kontakty (mailowe, telefoniczne, pisma, spotkania) najczęściej dotyczyły rozwiązywania problemów edukacyjnych społeczności romskiej oraz wątpliwości w składanych sprawozdaniach z realizacji w 2025 r. zadania publicznego, w ramach *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

- w dniu 9 stycznia 2025 r. w Łodzi pracownik Biura Wojewody Łódzkiego uczestniczył w obchodach 83 rocznicy likwidacji obozu cygańskiego w getcie łódzkim,
- w dniu 27 stycznia 2025 r. w Łodzi I Wicewojewoda Łódzki uczestniczył w XV Dniach Pamięci o ofiarach Holocaustu,
- w dniu 16 maja 2025 r. Dyrektor Biura Wojewody Łódzkiego uczestniczył w 83 rocznicy wysiedleń Żydów do getta łódzkiego,
- w dniu 29 sierpnia 2025 r. w Łodzi Wojewoda Łódzki uczestniczyła w obchodach 81 rocznicy likwidacji Litzmannstadt - Getto.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK ☐

NIE ☒

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Nie dotyczy

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji<sup>1</sup>

Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych realizował zadania w 2025 r. w ramach *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*.

W ramach nadzoru nad realizacją *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* w 2025 r. zostały przeprowadzone kontrole w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji:

- w dniu 4 lipca 2025 r. – kontrola w Stowarzyszeniu Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce,
- w dniu 8 września 2025 r. – 8 listopada 2025 r. kontrola w Stowarzyszeniu na Rzecz Społeczności Romskiej „Zefiryn” w Piotrkowie Trybunalskim,
- w dniu 24 października 2025 r. – kontrola w Gminie Opoczno,
- w dniu 20 listopada 2025 r. – kontrola w Zgierskim Stowarzyszeniu Romów.

W 2025 r. w *Programie* uczestniczyły 2 podmioty: Stowarzyszenie Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce oraz Zgierskie Stowarzyszenie Romów.

Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych w dniu 18 kwietnia 2025 r. oraz 1 października 2025 r. przekazał do asystenta edukacji romskiej, zatrudnionego przez Szkołę Podstawową Nr 2 z oddziałami integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego w Opocznie informację, dotyczącą szkolenia organizowanego przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu dla asystentów edukacji romskiej. Asystent edukacji romskiej nie uczestniczył w ww. szkoleniach z uwagi na wyjazd za granicę.

W dniu 4 lutego 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych uczestniczył w konferencji organizowanej przez Gabinet Marszałka Sejmu - **20 lat ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym – historia, funkcjonowanie i przyszłość**, która odbyła się w Sejmie RP. Wydarzenie poprzedzał wernisaż wystawy *Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce w 20-lecie ustawy*.

---

<sup>1</sup> Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

W dniu 23 września 2025 r., 11 czerwca 2025 r. oraz 10 grudnia 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych uczestniczył online w posiedzeniach Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz dniu 24 września 2025 r. uczestniczył online w spotkaniu - Forum pełnomocników wojewodów ds. mniejszości narodowych i etnicznych oraz innych organów, w tym jednostek samorządu terytorialnego - 20 lat ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych.

W dniu 6 maja 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych uczestniczył online w spotkaniu zorganizowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Spotkanie dotyczyło omówienia pracy pełnomocników za rok 2024, ewaluacji Programu Romskiego oraz spraw bieżących.

W dniu 13 maja 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych przekazał do mniejszości narodowych i etnicznych informację, dotyczącą zmiany Zarządzenia Wojewody Łódzkiego nr 142/2024 z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie nadania Statutu Łódzkiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Łodzi, że z dniem 1 maja 2025 r. zostały połączone dwa wydziały: Wydział Spraw Obywatelskich i Wydział Cudzoziemców ŁUW w Łodzi na Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

W dniu 3 lipca 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych zaktualizował wewnętrzną Procedurę *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* obowiązującą w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi.

W dniu 25 września 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych zorganizował w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŁUW w Łodzi spotkanie, w którym uczestniczyli: Dyrektor WSOiC, Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka w Łodzi. Na spotkaniu zostały poruszone m.in. sprawy dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych z zakresu przestępstw motywowanych nienawiścią oraz możliwości zorganizowania szkolenia/konferencji dla mniejszości narodowych i etnicznych w przyszłym roku.

W dniu 15 października 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych wystąpił z pismem do Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi, dotyczącym zachęcenia do zapoznania się z katalogiem wystawy edukacyjnej

pt. „Mniejszości Narodowe i Etniczne w Polsce w 20 -lecie ustawy”, poświęconej mniejszościom narodowym i etnicznym zamieszkującym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przesłanym przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej w Opolu oraz do rozważenia możliwości zaprezentowania wystawy w ww. Centrum.

W dniu 17 października 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Łódzkiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych uczestniczył w spotkaniu poświęconym problematyce handlu ludźmi, organizowanym przez Urząd Miasta Łodzi, Biuro Aktywności Miejskiej, Oddział ds. Integracji Społecznej. Celem spotkania było podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska handlu ludźmi, omówienie wyzwań stojących przed instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą ofiarom oraz wymianą doświadczeń między ekspertami, praktykami i przedstawicielami organizacji pozarządowych.

#### 13. Inne uwagi

Brak uwag

**WOJEWODA ŁÓDZKI**

*Dorota Ryl*



Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

|                         |                                                                                                                   |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Identyfikator dokumentu | 7469294.24250936.24474847                                                                                         |
| Nazwa dokumentu         | Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Łódzkiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych za 2025 r. .pdf |
| Tytuł dokumentu         | Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Łódzkiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych za 2025 r.      |
| Sygnatura dokumentu     | SOC-II.6113.6.2026                                                                                                |
| Data dokumentu          | 29.01.2026 19:18:52                                                                                               |
| Skrót dokumentu         | A352D678A6A6C0B0B8744A0A8A5274F692F2D423                                                                          |
| Wersja dokumentu        | 1.2                                                                                                               |
| Data podpisu            | 29.01.2026                                                                                                        |
| Sygnatariusz            | Dorota Helena Ryl                                                                                                 |
| Stanowisko              | Wojewoda                                                                                                          |
| Rodzaj certyfikatu      | Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego                                                                  |
|                         | EZD 3.132.1.1.                                                                                                    |
| Data wydruku:           | 30.01.2026 09:41:15                                                                                               |
| Autor wydruku:          | Błaszczyk Aneta                                                                                                   |